

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2024-862060630
DOS-2024-0004225

Uw kenmerk

Bijlagen
2

Waterschap Rivierenland
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Onderwerp

Ontheffing Zuid-Hollandse Omgevingsverordening - Kadeversterking Kade Kortland, Alblasserdam

Geacht college,

Op 25 september 2024 ontvingen wij uw ontheffingsverzoek als bedoeld in artikel 7.111 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland (hierna: de verordening) ten behoeve van: "Kadeversterking Kade Kortland, Alblasserdam".

Wij hebben uw verzoek beoordeeld en besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. Bijgaand treft u een afschrift aan van ons besluit.

Deze ontheffing kan slechts worden toegepast ten behoeve van het opvolgend ruimtelijk besluit (projectbesluit) waarvoor de ontheffing is aangevraagd. Wij wijzen u erop dat op grond van jurisprudentie de verleende ontheffing samen met het ontwerp van het opvolgend ruimtelijk besluit ter inzage moet worden gelegd, zodat hiertegen zienswijzen en daarna eventueel beroep kan worden ingediend. Tegen de verleende ontheffing staat op grond van artikel 16.85 lid 1 van de Omgevingswet geen zelfstandig beroep open. Voorts merken wij op dat de ontheffing kan worden ingetrokken, indien het opvolgend ruimtelijk besluit twee jaar na verlening van de ontheffing uitblijft.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2024-0004225) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlagen

Verzoek ontheffing Waterschap Rivierenland (25-09-24)

Compensatieplan A5H kadeversterking 1e tranche - Kade Kortland

BESLUIT

Onderwerp

Verzoek om ontheffing van Waterschap Rivierenland om een ontheffing als bedoeld in artikel 7.111 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV ten behoeve van: “Kadeversterking Kade Kortland, Alblasserdam”.

Indiening

Het dagelijks bestuur van het waterschap is voornemens om deze ontwikkeling op te nemen in een opvolgend ruimtelijk besluit (zijnde een projectbesluit). Aangezien de voorgenomen ontwikkeling afwijkt van instructieregels uit de ZHOV is hiervoor een ontheffingsverzoek ingediend.

Ontheffingscriteria

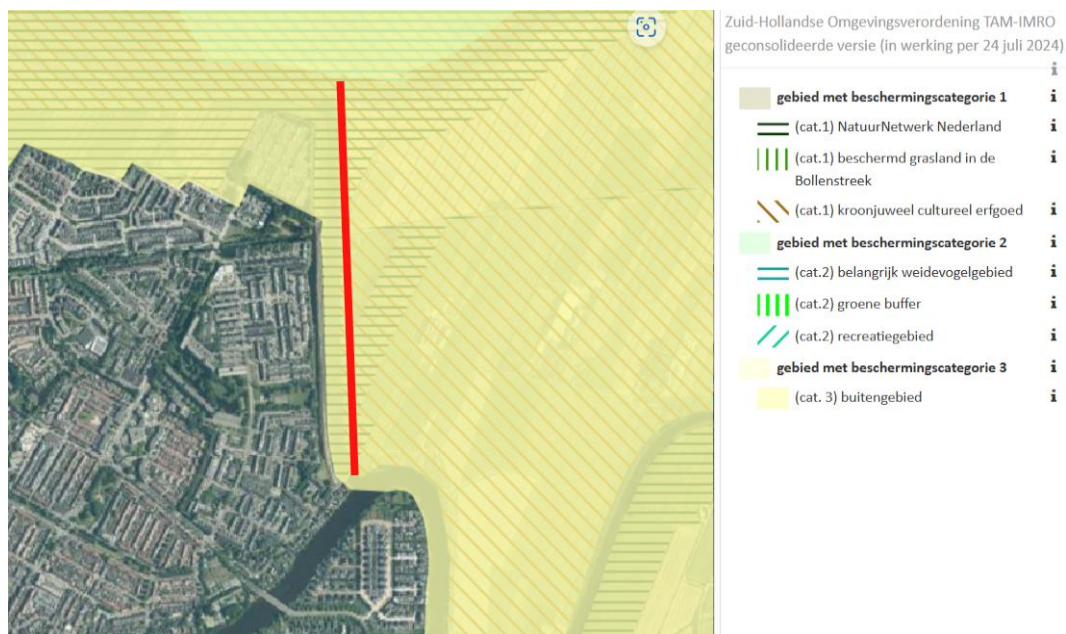
In artikel 2.32 Ow en artikel 7.111 ZHOV is bepaald dat wij ontheffing kunnen verlenen van de regels van de verordening, voor zover de uitvoering van de wettelijke taken van het waterschap onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de, met die regels te dienen provinciale belangen.

Beoordeling van het verzoek

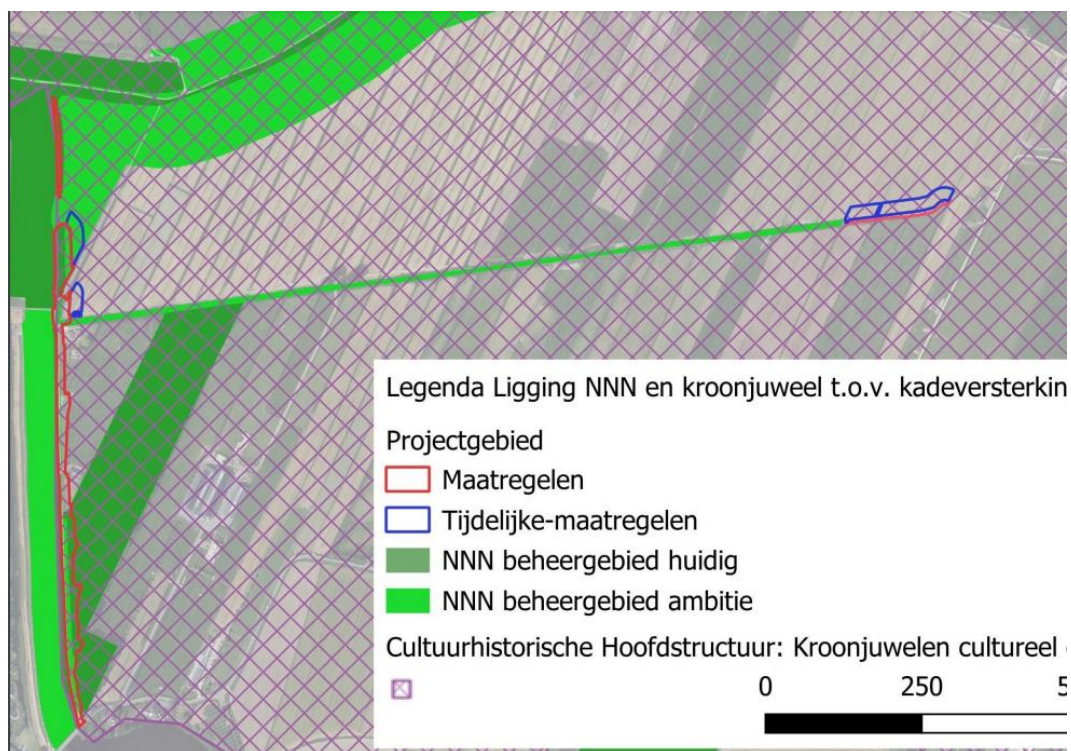
Locatie

Het projectgebied van de kaderversterkingen is in Zuid-Holland gelegen in de Alblasserwaard. Het deelproject Kade Kortland is gelegen in Alblasserdam aan de oostzijde van de boezem Nederwaard. Figuren 1 en 2 geven een indruk van de huidige ruimtelijke en functionele situatie. In de beelden zijn respectievelijk de ligging en de verhouding tot de provinciale belangen Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Kroonjuweel cultureel erfgoed Kinderdijk weergegeven.

De kadeversterking vindt plaats bij de Kortlandsche kade en in het verlengde ervan richting het Achterwaterschap. Het projectgebied omvat alle locaties waar de permanente versterkingsmaatregelen gaan plaatsvinden. Daarnaast omvat het projectgebied een aantal locaties waar alleen tijdelijke maatregelen plaatsvinden, waaronder het gebruik als werkstrook.

Figuur 1 Kade Kortland (rode lijn) in relatie tot beschermingscategorieën ZHOV

Figuur 2 Projectgebied in relatie tot beschermingsgebieden NNN en kroonjuweel cultureel erfgoed Kinderdijk

Provinciale belangen

De ontwikkeling raakt aan meerdere punten van de verordening alsmede overige provinciale opgaven.

- Regionale waterkering
Om te voldoen aan de veiligheidsnorm wordt de bestaande functie van het waterstaatswerk aan de kade Kortland verbeterd. De veiligheidsnorm is vastgelegd in afdeling 5.1 en in bijlage II van de ZHOV.
- Natuurnetwerk Nederland (beschermingscategorie 1)
Voor het realiseren van deze kadeversterking worden NNN-gronden aangetast. Het betreft gebieden met de aanduiding NNN die zijn vastgelegd in bijlage II van de ZHOV. Het gaat in dit geval om “bestaande en nieuwe natuur” waarop de instructieregels in paragraaf 7.3.16 van toepassing zijn. Artikel 7.61 schrijft voor dat een ruimtelijk plan (zoals een projectbesluit) geen activiteiten toestaat die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden significant beperken, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden. Onderhavige ontwikkeling is strijdig met de voorwaarden uit artikel 7.61.
Door toepassing van het specifieke “nee, tenzij” afwegingskader kan een ontwikkeling toch worden toegestaan in het NNN, indien daarmee een groot openbaar belang wordt gediend en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk worden beperkt door mitigerende maatregelen en moet de resterende schade worden gecompenseerd. Hiervoor is een ontheffing van de ZHOV vereist. Een verzoek om ontheffing op basis van het “nee, tenzij”-regime dient vergezeld te gaan van een compensatieplan. De wijze waarop Gedeputeerde Staten een verzoek tot ontheffing beoordelen en de wijze waarop het compensatiebeginsel moet worden toegepast volgt uit de beleidsregel Compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013.
- Kroonjuweel cultureel erfgoed Kinderdijk (beschermingscategorie 1)
Het plangebied is ook gelegen binnen een kroonjuweel cultureel erfgoed; werelderfgoed Kinderdijk (bijlage II). Bescherming van de kroonjuwelen is vastgelegd in artikel 7.43n met onder andere als voorwaarden dat de ruimtelijke kwaliteit ten minste gelijk blijft en de ontwikkeling het behoud en versterking van het betreffende cultureel erfgoed ondersteunt en overwegend meerwaarde heeft. Het plangebied ligt weliswaar binnen de aanduiding kroonjuweel maar aan de rand ervan en bovendien niet binnen de grenzen van het Unesco Werelderfgoed Kinderdijk. Ook hier geldt dat het onvermijdelijk is dat de ontwikkeling plaatsvindt binnen de begrenzing van het kroonjuweel omdat de kade daar eenmaal ligt. Op basis van overleg tussen betrokken gebiedspartijen is geconcludeerd dat kadeversterkingen vanuit cultuurhistorie niet de voorkeur hebben maar dat in dit geval de negatieve effecten te verwaarlozen zijn. Het ontwerp van de maatregelen sluit zo goed mogelijk aan bij de cultuurhistorische waarden. Onderhavige ontwikkeling is derhalve niet strijdig met artikel 7.43n.

- Ruimtelijke kwaliteit
Ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit gelden de generieke instructieregels vastgelegd in paragraaf 7.3.7 van de ZHOV. Het plangebied is gelegen binnen de hiervoor genoemde aanduidingen NNN en het kroonjuweel, beide dus in gebieden met beschermingscategorie 1. Binnen gebieden met beschermingscategorie 1 zijn slechts ontwikkelingen mogelijk die vallen onder de soort “inpassen”. Omdat de kadeversterkingen onder andere door het verleggen van een teensloot wijzigingen op structuurniveau veroorzaken valt dit onder de soort “aanpassen”. Onderhavige ontwikkeling is derhalve in strijd met artikel 7.43b, lid 3.

De ontwikkeling is samenvattend op twee punten strijdig, namelijk NNN (artikel 7.61) en ruimtelijke kwaliteit. Hiervoor is een verzoek tot ontheffing ingediend.

Belangenafweging

Waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de regionale waterkeringen in de Alblasserwaard. Een deel van deze keringen, waaronder de kade Kortland, voldoet niet aan de omgevingswaarden zoals die zijn opgenomen in de ZHOV. De provincie en het waterschap hebben afgesproken dat uiterlijk in 2030 deze regionale keringen weer op orde zijn. Het waterschap geeft met de versterkingsmaatregelen uitvoering aan haar wettelijke taken teneinde het creëren van duurzame en toekomstbestendige kades en daarmee het tegengaan van overstromingen en wateroverlast. Daarmee is het groot openbaar belang van deze versterking aangetoond. Bij de ontwerpen voor de kadeversterkingen is door het waterschap onder andere rekening gehouden met waterveiligheid, het noodzakelijk ruimtebeslag, effecten op de omgeving en maatschappelijke kosten.

Door het waterschap is gekeken naar reële alternatieven om daarmee ingrepen in zowel het NNN als het kroonjuweel te voorkomen. Het verleggen van Kade Kortland is geen reël alternatief. Het bestaande watersysteem voor aan- en afvoer en waterberging moet blijven functioneren. Een zogenaamde “grondoplossing” heeft in de meeste gevallen de voorkeur. Bij een grondoplossing wordt de dijk opgehoogd en wordt er grond op het talud aan de landzijde van de dijk aangebracht. Een alternatief is de toepassing van constructies. Dit laatste is echter een kostbare maatregel met gebiedsvreemde materialen die daarmee een negatief effect kunnen hebben op de structuur van het landschap en de cultuurhistorische waarden. Een grondoplossing is minder kostbaar is en bovendien duurzamer omdat deze op termijn makkelijker opnieuw is aan te passen. Daarnaast kunnen constructies van invloed zijn op de grondwaterstroming, en kunnen daarmee een negatief effect hebben op de omgeving. Daarmee is aangetoond dat een constructie in dit geval geen reël alternatief is.

Het NNN is aangemerkt als nationaal en provinciaal belang met als doel de bescherming en instandhouding en verdere ontwikkeling van de biodiversiteit. Hoewel de inbreuk als gevolg van de kadeversterking zoveel mogelijk wordt beperkt hebben de versterkingsmaatregelen met name in het NNN impact. Voor het NNN-oppervlak dat wordt geraakt is daarom conform het provinciale NNN-beleid een compensatieplan (versie 2.0, 11 november 2024) opgesteld door WSRL. In het plan is de

compensatieopgave bepaald en is onderbouwd hoe de aan te tasten natuurdoeltypen, namelijk vochtig bos met productie (huidig) en vochtig hooiland (ambitie), gecompenseerd zullen worden. In het compensatieplan is aangegeven dat de compensatieopgaves (voor de natuurtypen vochtig productiebos en vochtig hooiland) van het versterkingsproject kade Kortland, worden toegevoegd aan compensatieopgaves met dezelfde en/of vergelijkbare natuurtypen van twee andere projecten van het waterschap in de Alblasserwaard. Het betreft het project Nieuwe Waarden Alblasserwaard en de kadeversterking Achterwaterschap in combinatie met de aanleg van een ecologische verbindingzone (EVZ). Voor beide projecten moeten de projectbesluitprocedures nog worden gestart.

Voorts is in verband met de belangenafweging het voornemen ook beoordeeld op de gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit en het kroonjuweel. Daaruit is gebleken dat er sprake is van een zorgvuldige inbedding van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het voorgestelde ontwerp is tot stand gekomen aan de hand van een opgestelde Handreiking Ruimtelijke Kwaliteit waarin de waarden zijn beschreven die als randvoorwaarde meegenomen zijn in het ontwerpproces.

De afweging van het provinciale belang dat NNN in principe niet aangetast mag worden, ten opzichte van de zwaarwegende maatschappelijke belangen en bijzondere omstandigheden die hier een rol spelen, in combinatie met uitvoering van de natuurcompensatie zoals beschreven in het door het waterschap opgestelde compensatieplan Kadeversterking Kade Kortland, rechtvaardigt het verlenen van een ontheffing.

Strikte toepassing van artikel 7.43b, lid 3 (zie kopje Ruimtelijke kwaliteit) zou de uitvoering van de taken van het waterschap onevenredig belemmeren waardoor ook hier voldoende grond bestaat om ontheffing te verlenen.

Conclusie

Op grond van het voorgaande hebben wij vastgesteld dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de criteria van de ZHOV en voor verlening van een ontheffing in aanmerking komt.

Beslissing

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Gelet op het bepaalde in artikel 7.111 van de verordening;

BESLUITEN:

1. De gevraagde ontheffing ten behoeve van Kadeversterking Kade Kortland, Alblasserdam, te verlenen;
2. Aan deze ontheffing de volgende voorwaarde(n) te verbinden:
Indien de projecten Nieuwe waarden Alblasserwaard en kadeversterking Achterwaterschap in combinatie met de aanleg van de EVZ toch geen doorgang vinden en de vereiste NNN-compensatie naar aanleiding van de kadeversterking Kade

Kortland daardoor niet gerealiseerd kan worden, dient financiële plaats te vinden conform het provinciale beleid daaromtrent.

3. Dit besluit door middel van bijgevoegde brief aan het waterschap toe te zenden.

Den Haag,

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Ontheffing in relatie tot het opvolgend ruimtelijk besluit

Tegen dit besluit staat op grond van artikel 16.86, lid 1 Omgevingswet thans geen beroep open. Wel kan daaromtrent in het kader van de procedure voor het opvolgend ruimtelijk besluit een zienswijze naar voren worden gebracht respectievelijk beroep worden ingesteld.

Verlening van de ontheffing sluit overigens niet uit dat de provincie te zijner tijd een reactie zal geven op het opvolgend ruimtelijk besluit. Er kunnen in het kader van de planbeoordeling aspecten naar voren komen die daartoe aanleiding geven.

Wellicht ten overvloede wordt vermeld dat dit besluit is gericht op de versterkingsmaatregelen aan de Kade Kortland aangevraagd in het ontheffingsverzoek van 25 september 2024. Voor nog eventuele hier opvolgende afzonderlijke projectbesluiten, in het kader van het gehele project kadeversterking in de Alblasserwaard, dienen zo nodig nieuwe ontheffingsprocedures te worden doorlopen.

Het projectbesluit moet tot slot worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Voorliggend besluit tot verlenen van ontheffing geldt niet als een dergelijke goedkeuring.